

informatief

94

december 2019

Informatief is een uitgave van de Vereniging van Hogere ambtenaren bij het Ministerie van Financiën

it's
Complicated

**mr. J. Glazenburg
(Jurjen), voorzitter**

**P.M.H. Soomers
(Paul), secretaris**

**M.J.W.M. Wierikx
(Maurice), penningmeester**

**D. Baegen
(Dennis), vice-voorzitter**

**mr. R.H.J.A. Roodenrijs
(Rob)**

**drs. H.A.A.M. Rutten
(Erik)**

**mr. I.S. Vestjens
(Iris)**

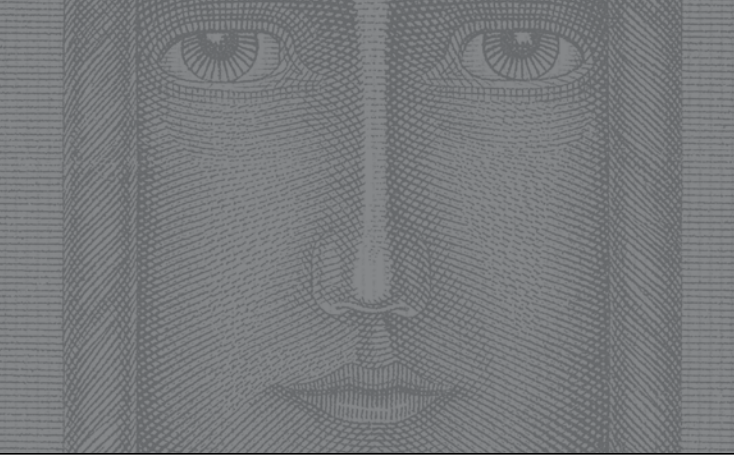
**F.A. van Wuijckhuise RE RA
(Frank)**

**mr. drs. R.J. Chau
(Ruben)**

**mr. G.V.A. Sparos
(Jorgos)**

Vanuit het bestuur

Inhoud

- 03 Vanuit het bestuur
- 05 Transparantie in de fiscaliteit - "It's complicated"
- 10 Op naar het Symposium van 2020! - Circulair Toezicht, een nieuwe kans voor handhaving
- 11 Studiereis VHMF-afdeling Limburg
- 12 Een eerste kennismaking met de WNRA - Impressie van vijf informatiebijeenkomsten
- 13 VHMF-seniorendag 2019
- 14 Hoe staat het met de Wnra?
- 15 Bezoek van Finanzamt Offenbach am Main II bij VHMF-afdeling Noord-Holland
- 16 xxx

Sluitingsdatum volgende Informatief: 31 januari 2020

In het najaar een nieuwe Informatief, de laatste van dit jaar. Uw bestuur is in september en oktober druk geweest met de bijeenkomsten in het kader van de WNRA (Wet Normalisatie Rechtspositie Ambtenaren). Tijdens de bijeenkomsten, waar onze advocaat Jacques Dijkgraaf in deze editie van Informatief op terugblijkt, zag ik veel bekende, maar ook nieuwe gezichten.

De WNRA, eerder wijdde de VHMF er al een themanummer van Informatief aan, is een grote wijziging in onze arbeidsrechtelijke positie. Waar we bijvoorbeeld gewend waren om een twistpunt met onze werkgever netjes te behandelen via een beschikking, dient na 1 januari 2020 de civielrechtelijke weg te worden gevolgd. Alleen al de wijze van procederen is, zo legde Jacques Dijkgraaf uit, heel anders dan voor de bestuursrechter. Zo dient in het civiele arbeidsrecht een geschil omtrent beëindiging van een dienstverband bijvoorbeeld binnen twee maanden in volle omvang bij de kantonrechter te worden aangebracht. Dit is een fatale termijn; opletten dus! Bij twijfel kunt u altijd terecht bij het bestuur van de VHMF. Speciaal voor de "nieuwe werkelijkheid" van de WNRA hebben we het reglement Rechtsbijstand geüpdated - u kunt het nieuwe reglement vinden op VHMF.nl.

Mede vooruitlopend op de WNRA zijn inmiddels ook de statuten van de vereniging aangepast, waarbij de VHMF de mogelijkheid heeft opgenomen zelf cao's af te sluiten, maar ook heeft vastgelegd dit bij voorkeur via een koepel te doen. Inmiddels is de eerste cao dan ook namens de VHMF getekend door Jan Hut, onze CMHF-vertegenwoordiger. Deze cao, die dezelfde werking heeft als de huidige rechtspositieregeling die per 1 januari door de WNRA wordt afgeschaft, loopt tot 1 juli 2020. Per overheidsorganisatie worden de zaken die afwijken van de cao nog in een zogenaamd personeelsreglement uitgewerkt. Een eerste versie daarvan voor de Belastingdienst en met Ministerie van Financiën zou je zo langzamerhand verwachten.

Het bestuur maakt zich zorgen over de gevolgen van de CAF 11-zaak, ook voor de medewerkers van de Belastingdienst - niet alleen onze collega's bij Toeslagen. De zaak heeft veel stof doen opwaaien en de laatste stofwolken zullen bij het verschijnen van deze Informatief nog niet definitief zijn

gedaald. Het bestuur merkt dat het vele medewerkers raakt en hoopt daarom van harte dat de ingezette koers zal leiden tot het duurzaam mogelijk maken van onze lijfspreuk "Fortiter in re, suaviter in modo".

Onze vertegenwoordigers in het DGO (Departementaal Georganiseerd Overleg) hebben de blog van DG Jaap Uijlenbroek over integriteit aangekaart bij SG Manon Leijten. Het is, zeker ook gezien de invoering van de WNRA, goed om eindelijk eens zicht te krijgen op hoe de SG denkt over integri-

teitszaken bij het Ministerie van Financiën. Het zou ook goed zijn dat hierover afspraken met de bonden worden gemaakt.

Door de symposiumcommissie wordt al weer hard gewerkt aan het symposium van 2020. Dat u het weet: het symposium is op 23 april 2020! In deze Informatief lichten we vast een tipje van de sluier op.

Winterswijk, 4 november 2019

Kom bij de OR GO

Kijk snel op pagina 9 en meld je aan!

Mutaties Ledenbestand

VERENIGING VAN HOGERE AMBTENAREN BIJ HET MINISTERIE VAN FINANCIËN

Naar postactief

01-01-20	drs. O.C.A.M. Brenninkmeijer	Amsterdam M1
04-08-19	drs. H.F.M. van Langen	LKB Utrecht

Nieuwe leden

06-09-19	J.E. Braam	P Amsterdam
06-09-19	H. Cheng-Lau	GO Noordwest Eindhoven
20-09-19	R.C. van Zelst	MKB Midden Den Haag
20-09-19	V. Sluijter	GO West Rotterdam
20-09-19	B.W. de Rooij-Hassing	GO Midden Utrecht
29-09-19	I.M.J. van Rijswijk	GO West Rotterdam
29-09-19	A. de Haan	DG BD / CD VT Amsterdam
29-09-19	M.C. Kat	MKB Noordwest Amsterdam
29-09-19	M.J.M.A. Toet	GO West Den Haag
11-10-19	B. Jansen	GO Zuid Eindhoven
11-10-19	A. Kuiper	MKB Midden Den Haag
01-11-19	M.H.E. Dielen	GO Midden Arnhem
01-11-19	A.P. van der Male	MKB Noordoost Almere
01-11-19	R.J. de Wit	GO Noordoost Zwolle
01-11-19	R.J.C. Marschalk	P Arnhem
01-12-19	S.F.S. Vlaminkx-Boeren	Douane Amsterdam Amsterdam
01-12-19	B. Rijnaard	MKB Noordwest Amsterdam
01-12-19	L. Moed	MKB Noordoost Groningen
01-12-19	H.M.P. Scholte	MKB Zuid Breda

Transparantie in de fiscaliteit

“It’s complicated”

door Hans Gribnau¹ en Albert van Steenberg²

‘It’s complicated’ is een Amerikaanse film uit 2009 met Meryl Streep als hoofdrolspeeler. De film gaat over een aantal personen die via verschillende relaties met elkaar verbonden zijn, maar sommigen zijn niet transparant over de affaires die zij met elkaar hebben. Dat leidt tot zeer gecompliceerde situaties waarin niemand nog weet wie vertrouwd kan worden en wie niet. De moraal van de film is dat als je niet transparant bent over je doen en laten je uiteindelijk alles verliest.

Soms doet de situatie in de fiscaliteit denken aan de moraal van deze film. De afgelopen jaren kwamen met enige regelmaat berichten in de media waaruit de indruk kon ontstaan dat het internationale bedrijfsleven zijn fair share niet betaalt en dat dit met goedkeuring van de overheid gebeurt. Zo kwamen rulings en horizontaal toezicht in een nogal kwaad daglicht te staan omdat voor buitenstaanders niet precies duidelijk was wat er in die afspraken tussen onderneming en belastingdienst bepaald werd. Onduidelijkheid over de fair share van anderen die samenviel met de financiële crisis, als gevolg waarvan overheid, bedrijven en burgers flink moesten bezuinigen. Deze samenloop van omstandigheden versterkte de daling van het vertrouwen in het bedrijfsleven, de overheid en het belastingstelsel in bredere zin. Transparantie wordt gezien als middel tot herstel van het verloren gegane vertrouwen. Het is om die reden dat transparantie bij veel overheidsinstanties in de belangstelling staat. Ook bij de Nederlandse belastingdienst die in zijn missie en visie transparantie noemt als onderdeel van de kernwaarde ‘verantwoordelijk’.³

In dit artikel gaan we in op de vraag in hoeverre transparantie daadwerkelijk kan bijdragen aan herstel van het

vertrouwen in het bedrijfsleven, belastingdiensten en het fiscale stelsel. Die vraag is interessant omdat we dit intuïtief aannemen, maar de vraag is of dit werkelijk het geval is.

Waarom zoveel aandacht voor transparantie ?

Een van de meest opvallende gevolgen van de recente financiële crisis is de toegenomen roep om transparantie vanuit de samenleving. Deze roep om openheid, informatie, eerlijkheid en integriteit zien wij op velerlei terrein. Mondige, autonome burgers nemen minder snel genoegen met wat de overheid zegt, besluit of voorschrijft. Zij willen degenen die macht hebben controleren, en daartoe het naadje van de kous weten. En dat kan ook tegenwoordig, omdat informatie gemakkelijker dan voorheen vergaard en verspreid kan worden. Het heeft ertoe geleid dat de samenleving in zijn geheel meer transparant is geworden.

Niet alleen burgers fungeren zo als een countervailing power voor de overheid, maar belangengroepen als vakbonden, werkgeversverenigingen, brancheorganisaties en non-gouvernementele organisaties (NGO’s) eveneens. Deze maatschappelijk betrokken en op hun specifieke terrein deskundige organisaties treden op in naam van de samenleving, waardoor de door hen aan het licht gebrachte zaken vaak leiden vaak tot publieke en politieke verontwaardiging en onrust. In de regel leidt dit tot een roep om meer informatie, controle en regels.⁴ Overheidsorganisaties worden daardoor gedwongen om meer transparant te zijn. Ze beseffen immers dat wanneer ze dat niet doen vertrouwen verliezen, of dat anderen voor die transparantie zorgen, denk aan Wikileaks en de Panamapapers.

Op een onderliggend niveau lijkt de roep om transparantie een reactie op een toenemende onzekerheid in een geglobaliseerde wereld. Nu wereldlijke en religieuze autoriteiten steeds minder als stabiele bakens worden ervaren houden de complexiteit en onzekerheid van de ons omringende wereld ons in de greep. De mens valt op zichzelf terug en moet zelf betekenis aan de hem omringende wereld geven.⁵

¹ Hoogleraar Methodologie van het belastingrecht, Fiscaal Instituut Tilburg en the Center for Company Law, Tilburg University; Hoogleraar Methodologie van het belastingrecht Universiteit Leiden University; j.l.m.gribnau@tilburguniversity.edu.

² Gastonderzoeker Fiscaal Instituut Tilburg, Tilburg University.

³ Belastingdienst, *Missie, visie, strategie en cultuur* 2018

⁴ Scholtes 2012, p. 34 e.v.

Daarvoor heeft men kennis en informatie nodig, waarbij elk stukje informatie een puzzelstukje is dat het beeld completer lijkt te maken, maar vervolgens weer nieuwe vragen oproept. Nieuwe informatie en kennis laten vaak zien dat de puzzel complexer was dan aanvankelijk gedacht – zodat (nog) meer informatie en kennis nodig zijn. Zo ontwikkelt de behoefte aan informatie en kennis en dus aan transparantie zich als een spiraalbeweging. De bijna onbegrensde mogelijkheden van de moderne informatie- en communicatietechnologie spelen in op deze behoefte en versterken die.⁶ Overheden doen er wijs aan om aan die toegenomen behoefte van hun burgers tegemoet te komen, doen ze dat niet dan kost hun dat vertrouwen en legitimiteit.

Wat is transparantie en wat doet het?

De oorsprong van het begrip ligt in het Latijnse 'transparare', hetgeen 'doorschijnen' betekent. Een aantal aspecten van 'transparantie' zijn: beschikbaarheid, openbaarheid, toegankelijkheid, bereikbaarheid en begrijpelijkheid.⁷ Transparantie leidt tot een onbelemmerd zicht op de werkelijkheid.⁸ Curtin ziet een directe relatie met fundamentele waarden als integriteit, verantwoordelijkheid en de bereidheid om verantwoording over het handelen af te leggen.⁹ Maar het begrip kan nog breder worden opgevat door een morele en juridische component toe te voegen zoals bijvoorbeeld in het OESO-rapport aan de G20 uit 2013: 'Leaders, civil society and everyday taxpayers are renewing demands for greater transparency and (...) changes to the international tax rules to restore fairness and integrity of their tax systems and the global financial systems more generally. The message is clear: all taxpayers must pay their fair share.' Deze uitspraak laat er geen misverstand over bestaan hoe belangrijk transparantie in de fiscaliteit is.

Herstel van vertrouwen via transparantie

Op de TRN-conferentie in Preston dit jaar kreeg transparantie veel aandacht.¹¹ Verschillende presentaties van onderzoeksbevindingen gingen over dit onderwerp. Daarbij was onderwerp van onderzoek de vraag in hoeverre (grote) ondernemingen daadwerkelijk de intentie hebben om

transparant te zijn over hun fiscale aangelegenheden, of dat er slechts sprake is van 'ticking the box'. De constatering dat rapportages van ondernemingen soms een haast letterlijk gelijke tekst vertonen waar het gaat om transparantie over fiscale aangelegenheden roept de vraag op of die bedrijven daadwerkelijk de intentie hebben om hierover transparant te zijn, of dat er slechts sprake is van het opnemen van een gewenste tekst. Onderwerp van onderzoek was ook in hoeverre belastingdiensten, al dan niet samen met ondernemingen, invulling kunnen geven aan de steeds nadrukkelijker roep om transparantie over de werking van het fiscale systeem.

Om via transparantie herstel van vertrouwen in het belastingstelsel te bewerkstelligen, is meer nodig dan simpelweg meer informatie beschikbaar stellen. In de context van de fiscaliteit kent transparantie namelijk een tweetal paradoxen, die we nu eerst zullen schetsen.

Een *eerste paradox* betreft de tegenwoordige overvloed aan informatie. Transparantie zorgt voor beschikbaarheid van informatie die ons kennis en zekerheid moet bieden, maar door de overvloed aan beschikbare informatie zien we door het bos de bomen niet meer. De wereld wordt zo niet transparanter, er is geen toename van overzicht over de werkelijkheid. De internetrevolutie biedt iedereen tegenwoordig een bijna onbeperkte toegang tot informatie en dat leidt tot de verwachting, of zelfs de eis dat elk snippertje informatie dan ook wordt gepubliceerd – zo niet, dan valt er blijkbaar iets te verbergen. Een overvloed aan informatie kan echter het zicht ontnemen op datgene waar het werkelijk om gaat.¹²

Een *tweede paradox* betreft het mechanisme dat transparantie het vertrouwen kan dienen, maar dat de daaruit voortvloeiende toename in controle, regels, institutionalisering en juridisering kan leiden tot een klimaat van wantrouwen. Meer informatie en kennis leiden tot meer vragen. Er moet dan steeds opnieuw verantwoording worden afgelegd. Dit leidt tot meer en meer controle, toezicht en regels.¹³ Naarmate dit kritisch bevragen en

⁵ J. Kennedy, 'Transparantie kent sterk afnemende meeropbrengsten' [interview], in P.H. Coebergh & E. Cohen, *Grenzen aan transparantie*, Amsterdam: Business Contact 2009, p. 134.

⁶ J.L.M. Gribnau, 'Fiscale transparantie: de moeilijke weg naar meer vertrouwen', *MBB* 2016/9, p. 370-384.
https://www.researchgate.net/publication/324274493_Gribnau_Fiscale_transparantie_MBB2016-10-08

⁷ Scholtes 2012, p. 51.

⁸ G.C. Bowker & S.L. Starr, *Sorting Things Out*, Cambridge (Mass.) & London: MIT Press 1999, p. 312.

⁹ D. Curtin, 'The European Commission in Search of Accountability: From Chamber of Secrets to Good Governance?', in J. Wouters & J. Stuyck (eds.), *Principles of Proper Conduct for Supranational, State and Private Actors in the European Union: Towards a Ius Commune*, Antwerpen: Intersentia 2001, p. 9.

¹⁰ OECD Secretary-General Report to the G20 Leaders Restoring Fairness to the tax System, [Paris: OECD] 2013, p. 2. Vgl. B. Peeters, 'EUCIT: For How Much Longer Will Political Objections Outweigh the Advantages?', *EC Tax Review*, 2015/3 over de koppeling van 'transparency' als beginsel aan drie andere: 'simplicity; equity and democratic accountability.'

¹¹ Tax Research Network-conferentie (<http://trn.taxsage.co.uk/>): een jaarlijkse conferentie waar onderzoekers uit de hele wereld inzichten uit onderzoek naar belastingheffing uitwisselen. Het betreft juridisch, economisch, sociaalwetenschappelijk en rechtstheoretisch onderzoek.

¹² J. Winter, 'Transparantie raakt onze diepste angsten' [interview], in Coebergh & Cohen 2009, p. 143..

¹³ Al die informatie wordt soms nauwelijks gelezen. Zie bestuursvoorzitter Gunning over de openbare informatie van het AMC – 'financiële jaarverslagen, kwaliteitsjaarverslagen, gegevens over confectieziekten, doorliggen en heropnames, klachten, tevredenheidsonderzoeken, ongevallen, bijna ongevallen', in 'Meer openheid? De gegevens die er zijn leest niemand', *NRC* 5 mei 2009.

controleren meer is geïnstitutionaliseerd en gejuridiseerd, wordt het meer ervaren als een weerslag van wantrouwen.¹⁴ Het middel schiet zijn doel voorbij. Meer controle en toezicht leiden dan tot meer regels ten koste van flexibiliteit, bewegingsvrijheid, slagvaardigheid en vertrouwen.¹⁵

Fiscale transparantie door bedrijven

De omvangrijke fraude gevallen bij Enron, WorldCom e.d. hebben het vertrouwen in het bedrijfsleven aangetast, waarbij later ook nog eens de financiële crisis een flinke duit in het zakje deed. Fiscaal gezien is er sprake van een groeiend wantrouwen in multinationals. In brede zin staat de reputatie van multinationals onder druk vanwege hun agressieve tax planning. De vraag is dan hoe hier aan herstel van vertrouwen kan worden gewerkt. Een serieuze mogelijkheid is transparantie over fiscaal beleid en over feitelijke belastingafdrachten. Vrijwillige publicatie is een optie, maar verplichte transparantie eveneens.¹⁶ Hier valt te denken aan country-by-country reporting.

Vrijwillige transparantie

Sommige bedrijven kiezen vrijwillig voor een bepaalde mate van fiscale transparantie.¹⁷ Op deze manier leggen zij verantwoording af aan hun stakeholders.¹⁸ In dat kader is het onderzoek van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) interessant. De VBDO brengt sinds 2015 jaarlijks de 'Tax Transparency Benchmark' ('good tax governance principles' uitgewerkt in indicatoren) uit.¹⁹ In deze benchmark doet de VBDO verslag van het jaarlijkse onderzoek naar de transparantie van Nederlandse, beursgenoteerde ondernemingen over hun belastingbeleid en -afdrachten. Het jaarlijkse rapport analyseert daarnaast de wijze waarop de bedrijven de risico's op onverantwoord fiscaal handelen in kaart brengen, en hoe ze over tax governance rapporteren. Uit het onderzoek blijkt een sterke vooruitgang in het aantal beursgenoteerde bedrijven dat rapporteert over belastingbeleid. Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen zijn echter veel minder transparant over hoeveel en waar zij hun belastingen betalen.²⁰

Een probleem bij transparantie door ondernemingen is gesignaleerd door Russo, die het fiscaal beleid van een aantal grote ondernemingen onderzocht.²¹ Hij signaleert dat van verschillende kanten uiteenlopende 'tax principles' worden geformuleerd; hetgeen de duidelijkheid en eenduidige hanteerbaarheid niet ten goede komt. Dat is dus nog geen duidelijke basis voor herstel van vertrouwen. Het lijkt noodzakelijk dat de overheid regels stelt om consistentie te garanderen voordat er daadwerkelijk sprake kan zijn van transparantie.²² Nu zijn de toegankelijkheid en de begrijpelijkheid van de informatie nog onvoldoende.

Verplichte transparantie

Het wantrouwen jegens multinationals is gebaseerd op de verdenking dat zij niet in alle landen waar zij actief zijn hun fair share betalen. Daarmee is vanuit de maatschappij bezien hun 'license to operate' in het geding.²³ Het is aan de nationale belastingdiensten om effectieve controle op het fiscale gedrag van multinationals uit te oefenen. Verplichte country-by-country reporting moet daaraan bijdragen. De belastingdiensten beschikken dan over een landenrapport met meer gedetailleerde en naar land uitgesplitste financiële informatie, zoals de allocatie van opbrengsten en kosten en gebruikte verrekenprijzen. Dit is een belangrijke stap. Maar de vraag is of dit voldoende is om het publieke vertrouwen in het fiscale gedrag van multinationals en de integriteit van het belastingstelsel te herstellen. Het gaat hier immers om transparantie van (bepaalde) multinationals tegenover de belastingdiensten. Het publiek moet er nu maar op vertrouwen dat deze hun werk goed doen en dat is mogelijk te veel gevraagd in de huidige tijd. Mensen willen tegenwoordig immers graag zelf informatie bestuderen en beoordelen.

Verplichtingen tot transparantie moeten dan verder gaan. Vanuit dit perspectief kan het voorstel van de Europese Commissie van 12 april 2016 voor publieke country-by-country reporting worden verwelkomd. Dit voorstel houdt in dat grote ondernemingen een rapport moeten opstellen dat inzicht geeft in de afgedragen vennootschapsbelasting in

¹⁴ Kennedy 2009, p. 133 wijst erop dat we steeds meer de Angelsaksische houding volgen 'die veel meer dan de Rijnlandse benadering uitgaat van belangen- tegenstellingen.'

¹⁵ Kennedy 2009, p. 133.

¹⁶ Zie voor een diepgaande analyse in relatie tot het gebrek aan democratische legitimatie van het internationale belastingrecht C Peters, 'Improving Democratic International Tax Governance: On the Power of Citizens, Transparency and Independent Watchdogs', in B. Peeters, H. Gribnau & J. Badisco (eds.), *Building Trust in Taxation*, Cambridge: Intersentia 2016 2016.

¹⁷ Vgl. A. Fung, M. Graham & D. Weil, *Full Disclosure: The Perils and Promise of Transparency*, Cambridge University Press, Cambridge 2008, p. 139 over legitimiteitskwesaties die bij vrijwillige transparantie spelen.

¹⁸ Vgl. A. Christians, 'Putting the Reign Back in Sovereign', [2013] 40 *Pepperdine Law Review*, p. 1373-1410, passim.

¹⁹ www.vbdo.nl.

²⁰ Vgl. A. Prats, K. Teague & J. Stead, *FTSEcrecy: The Culture of Concealment Throughout the FTSE*, London: Christian Aid, May 2014, p. 5: 'Transparency alone cannot ensure good company behaviour, but it is the starting point for holding both companies and governments to account.'

²¹ Vgl. R. Russo, 'Fiscaal beleid en Corporate Governance', TFO 2015/1, § 5.2. Vgl. R. Russo, 'Nieuwe voorstellen Corporate Governance Code: fiscaal relevant?', *WFR* 2016/784: hij had het toegejuicht als de [CGC] commissie ook stelling had genomen op het punt van openbaarheid van fiscaal beleid.'

²² Vgl. Fung, Graham & Weil 2008, p. 127 e.v. over internationale transparantie.

²³ R. Murphy, 'Country-by-Country Reporting', in T. Pogge & K. Mehta (eds.), *Global Tax Fairness*, Oxford: Oxford University Press. 2016, p. 97.

relatie tot de omvang van de activiteiten in verschillende jurisdicties.²⁴ Zij dienen dit rapport met bepaalde voorgescreven informatie op hun website te publiceren. De Commissie plaatst het voorstel expliciet in de sleutel van (herstel van) vertrouwen. Dat is belangrijk omdat mensen meer bereid zijn hun fiscale verplichtingen na te komen als zij menen dat anderen dat ook doen.²⁵

Transparantie door belastingdiensten

In de wetenschappelijke literatuur op het gebied van openbaar bestuur wordt transparantie omschreven als de beschikbaarheid van informatie over een organisatie die externe partijen in staat stelt om het interne functioneren of de prestaties van de organisatie te kunnen volgen. Twee hoofdfuncties van transparantie zijn 1) een verantwoordingsfunctie en 2) een instrumentele functie. De verantwoordingsfunctie van transparantie gaat over het afleggen van publieke verantwoording over het werk en functioneren van een overheidsorgaan. Binnen de instrumentele functie wordt het bekend maken van informatie ingezet om de organisatiedoelen - en daarmee de maatschappelijke doelen van de organisatie - te bereiken, bijvoorbeeld de naleving van wet- en regelgeving door burgers en bedrijven.

Relatief veel onderzoek op het gebied van transparantie door overheidsorganisaties is gedaan naar het effect van transparantie op het beeld van burgers ten aanzien van de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van de overheid. Uit dit onderzoek blijkt dat transparantie niet persé tot positieve uitkomsten leidt en dat het effect van transparantie moeilijk te voorspellen kan zijn. De effecten zijn namelijk sterk context gebonden. Transparantie kan in sommige omgevingen gewenste effecten oproepen, maar dat hoeft binnen de context van de belastingheffing niet het geval te zijn. Op de TRN-conferentie werden de volgende inzichten over transparantie door belastingdiensten geschetst.

Belastingdiensten zijn van nature vrij gesloten, ook al is hun transparantie in veel gevallen in de afgelopen decennia toegenomen. Een belangrijke reden voor meer transparantie door een belastingdienst vindt men in de overtuiging dat meer wederkerigheid in de relatie met belastingplichtigen gewenst is. Belastingdiensten vragen een grote mate van openheid van burgers en bedrijven en hier zou tegenover kunnen worden geplaatst dat een belastingdienst zich verantwoordt over wat hij doet, waarom hij het doet, en hoe hij het doet. Transparantie krijgt dan vorm door op een samenhangende manier rekenschap te geven over wat de organisatie nastreeft, hoe deze dat probeert te bereiken en met welk resultaat, zodat de organisatie voorspelbaar, navolgbaar en controleerbaar (te beoordelen) is.

Verder werd duidelijk dat een belastingdienst te maken

heeft met verschillende stakeholders die geïnformeerd willen worden. Te denken valt daarbij aan de politiek verantwoordelijken, instanties die ten behoeve van de samenleving informatie verzamelen zoals media, belangengroepen, NGO's, enz. en (individuele) burgers en bedrijven. Van transparantie wordt verwacht dat het bijdraagt aan de kwaliteit van de relatie met de betreffende stakeholder. Door verantwoording af te leggen, uit te leggen wat een belastingdienst doet en waarom, wat onderliggende onderbouwing van beslissingen is en tonen van kwetsbaarheden, ontstaat een realistisch(er) beeld van een belastingdienst en wordt de wederkerigheid in de relatie versterkt. Dit leidt tot meer inzicht in wat de belastingdienst doet en de veronderstelling is dat dit bijdraagt aan de ervaren betrouwbaarheid van de dienst.

Verschillende stakeholders hebben echter verschillende verwachtingen, wensen en belangen ten aanzien van transparantie en om die reden vragen ze ieder een eigen benadering in de communicatie. Tegelijkertijd is het van belang dat naar verschillende groepen op onderling consistente wijze wordt gecommuniceerd. Dat vereist bewustwording, regie en professionalisering op alle niveaus binnen de organisatie en een zorgvuldige inrichting van de informatiehuishouding en de communicatie daarover. Niet alleen de inhoud is derhalve van belang, maar ook regie op het 'proces van meer transparant zijn'.

Een belangrijke vraag is of belastingdiensten ook transparant moeten zijn over hun methode van risicoselectie, de handhavingsstrategie en kwetsbaarheden als automatiseringsperikelen en beperkingen in capaciteit. Een belangrijk voordeel is dat transparantie over deze onderwerpen leidt tot een reëel beeld over de mogelijkheden van een belastingdienst qua capaciteit voor dienstverlening en controle. Dat levert aan de ene kant (mogelijk) een meer reëel verwachtingspatroon op en meer begrip als er een keer iets mis gaat. Aan de andere kant is onduidelijk welke effect optreedt wanneer een belastingdienst transparant is over beperkingen en kwetsbaarheden. Denkbaar is dat de nalevingsbereidheid hierdoor ongunstig wordt beïnvloed.

In veel landen worden harde grenzen gesteld aan transparantie waar het belastingzaken van individuele personen of ondernemingen betreft (geheimhoudingsplicht) en privacy-regels. In sommige (Scandinavische) landen worden belastingzaken op individueel niveau echter openbaar gemaakt.²⁶ Men kent daarover geen geheimhoudingsplicht omdat men als uitgangspunt neemt dat belastingzaken het algemeen belang betreffen en ieder daarover (volledig) geïnformeerd moet worden. Landen met een (strikte) geheimhoudingsplicht gaan uit van de gedachte dat burgers en bedrijven open kunnen zijn tegenover een belastingdienst, juist

²⁴ S.A. Stevens, 'Transparantie over belastingen', in *Van der Geldbundel*, Deventer: Kluwer 2016, p. 267 betoogt terecht dat de privacy van ondernemingen hier moet wijken vanwege de (zeer) grote maatschappelijke impact van hun (fiscaal) handelen.

²⁵ A.K.J.M. van Steenberghe, *Legitimiteit en fiscale rechtshandhaving, juridische en sociaalwetenschappelijke aspecten*, diss. Tilburg, Utrecht: Belastingdienst 2013, p. 127-130. Zie Stevens 2016, p. 264 e.v. voor een bespreking van andere argumenten.

²⁶ L. Björklund Larsen, *Sweden: Failure of a Cooperative Compliance Project? 2016* (FairTax WP-Series No. 07), <http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1057730/FULLTEXT01.pdf>

omdat deze geheimhoudingsplicht heeft en de financiële informatie daar dus veilig is. Een eerste verkenning leert dat veel burgers en ondernemers, in andere landen dan de Scandinavische landen, waarde lijken te hechten aan de geheimhoudingsplicht voor de belastingdienst. Volledige transparantie over fiscale zaken op individueel niveau wordt als weinig aantrekkelijk aangemerkt.

Uit onderzoek blijkt verder dat burgers en ondernemers vooral, en vrijwel uitsluitend geïnteresseerd zijn in fiscale onderwerpen die hun direct aangaan. Ze willen weten aan welke verplichtingen ze moeten voldoen en op welke wijze ze daaraan kunnen voldoen. Veel interesse in het algemene reilen en zeilen van een belastingdienst hebben ze niet, ze vinden fiscaliteit ingewikkeld en onvoldoende interessant. Eigenlijk is er alleen interesse voor de fiscaliteit wanneer zich een incident voordoet dat in de media aandacht krijgt. Het idee om als belastingdienst meer transparant te zijn over zijn reilen en zeilen lijkt bij burgers en ondernemers weinig enthousiasme op te roepen. Mogelijk dat meer effect kan worden bereikt wanneer de communicatie verloopt via de media, belangengroepen, NGO's en niet rechtstreeks gericht is aan burgers en bedrijven. Daar is het probleem dan weer mee dat deze stakeholders 'eigen belangen' hebben en niet zonder meer bereid zijn te communiceren op een wijze die een belastingdienst voorstaat.

Conclusie

Belastingdiensten moeten mee in de vaart der volkeren en dat betekent in de huidige tijd meer transparantie. Ten eerste omdat de samenleving en de politiek dat eisen, maar

ook omdat meer transparantie het vertrouwen van de samenleving in ondernemingen, belastingdiensten en het belastingstelsel mogelijk kan herstellen. De intentie om meer transparant te zijn over fiscale zaken lijkt aanwezig te zijn bij (grote) ondernemingen, maar zeker bij belastingdiensten. Een probleem is echter wel, hoe pak je dat aan?

Een mogelijke oplossing is aan ondernemingen de wettelijke verplichting op te leggen om jaarlijks een rapport op te stellen dat inzicht geeft in de afgedragen vennootschapsbelasting in relatie tot de omvang van de activiteiten in verschillende jurisdicties. Dat strijdt echter met de fiscale geheimhoudingsplicht en daar zijn veel burgers en ondernemingen erg aan gehecht. Een andere oplossing is dat belastingdiensten meer open worden. Dat kan vanwege de geheimhoudingsplicht echter uitsluitend in meer algemene termen en daarin lijken burgers en ondernemers onvoldoende geïnteresseerd omdat ze fiscaliteit te complex vinden en een beetje saai. Een derde mogelijkheid is dat belastingdiensten met burgers en ondernemingen communiceren via de media, belangengroepen, NGO's en andere organisaties die optreden namens de samenleving. Mogelijk dat de boodschap die belastingdiensten willen uitdragen via deze kanalen bij de samenleving terecht kan komen. Probleem daarbij is echter dat die instanties eigen belangen nastreven en de boodschap naar hun eigen hand willen zetten. Meer transparantie in de fiscaliteit houdt een grote belofte in, maar zeker ook risico's. Er is geen eenduidige handleiding die aangeeft hoe je dit doet. Integendeel, het is een zoektocht om daarin een juiste weg te vinden; *it's complicated*.

Vind jij het ook belangrijk dat de stem en de belangen van de werknemers op een positieve manier worden meegewogen in besluitvorming door de werkgever? En, wil jij vanuit die gedachte meepraten en adviseren over beleid en organisatie? Meld je dan nu aan voor de OR GO. De VHMf zoekt leden om namens de CMHF zitting te nemen in de OR GO. Je kan je aanmelden door een e-mail te sturen naar secretaris@VHMf.nl. Geef daarin ook kort aan waarom je in de OR GO wil deelnemen. Geef tevens aan bij welke directie en op welk kantoor je werkzaam bent. Wil je eerst meer weten? Bel dan met Dennis Baegen op 06 - 46 39 63 83.

Op naar het Symposium van 2020!

Circulair Toezicht, een nieuwe kans voor handhaving door de Symposiumcommissie

De komende jaren verandert de interne en externe omgeving van de Belastingdienst substantieel. Er ontstaan bijvoorbeeld nieuwe technologieën, maatschappelijke vraagstukken worden complexer en de burger vraagt zowel snelle digitale, maar ook meer persoonlijke dienstverlening van de overheid.

In ons symposium van 2019, Van Kramp naar Kracht? Fiscaal Utopia 2023, hebben we hier al aandacht aan gegeven. Zo heeft Harry Starren ons in ons denken geprikkeld door een 'blik van buiten' te geven. Heeft de Belastingdienst in de toekomst nog fiscalisten nodig, of doet de Belastingdienst er goed aan om meer ICT-ers te werven en zo de uitvoering van wetgeving te kunnen blijven borgen? Mariette Lokin vertelde ons over haar proefschrift 'Wendbaar wetgeven. De wetgever als systeembeheerder', waarin ze een aanpak heeft uitgewerkt om de vertaalslag van wetgeving naar specificaties voor ICT-systemen te ondersteunen. Martin Rabenort (Deloitte) ging in op de transformatie in de fiscale wereld als gevolg van digitalisering naar een data driven real-time fiscale omgeving, en de impact die deze transformatie teweeg brengt. Tot slot gaf Michiel van den Hauten, op het moment van ons symposium Directeur Innovatie & Strategie, een overzicht van de ontwikkelingen die de Belastingdienst heeft doorgemaakt tot op heden, en vertelde hij over de strategie die de Belastingdienst moet helpen met zijn vermogen om toekomstbestendig te kunnen blijven acteren.

Ook tijdens het symposium van 2020 zal het gaan over toezicht, namelijk 'Circulair Toezicht, een nieuwe kans voor handhaving'. Centraal staat hoe het toezicht onder druk staat door de toenemende complexiteit van de maatschappij. Globalisering en innovatie zorgen voor nieuwe risico's, die sneller, schadelijker, en minder beheersbaar zijn. Daarbij loopt wetgeving vaker achter de feiten aan en is het handhaven van wet- en regelgeving niet altijd meer voldoende om publieke belangen te borgen.

Toezicht & menselijke maat

De kerntaken van heffen en innen zijn binnen de Belastingdienst georganiseerd als in stukken geknipte en (steeds verder) geautomatiseerde processen. Deze beweging is ook zichtbaar in de dienstverlening en toezicht. We willen daarom aandacht geven aan wat de gevolgen zijn voor bijvoorbeeld de menselijke maat in toezicht doordat door toename van beschikbare data geautomatiseerde processen uitgebreid worden. Hoe verhouden massale processen zich tot de ruimte die bedoeld is om rekening te houden met de individuele situatie en behoeften van

burgers en bedrijven, bijvoorbeeld in schrijnende situaties, bij samenloop met andere instanties of bij speciale doelgroepen?

Toezicht op EU-schaal

Tegelijkertijd willen we stilstaan bij kansen voor een overheidsbrede aanpak van toezicht, omdat veel toezichtvragen niet aan één domein gebonden zijn, temeer nu door de toenemende globalisering de aanpak tot buiten de landsgrenzen loopt. Doordat bijvoorbeeld de digitale economie geen grenzen kent, neemt de internationale handel toe. Globalisering vraagt om een goede afstemming met andere landen over toezicht en handhaving. We nemen je daarom graag mee in de wereld van de Douane en dan met name hoe het toekomstig toezicht van de Douane ingericht kan worden.

Toezicht Rijksoverheidsbreed

Vragen die we ons stellen zijn "Hoe verhoudt toezicht zich tot dienstverlening enerzijds en opsporing anderzijds?" en "Moet toezicht door de Belastingdienst verbonden worden met overheidsbrede doelstellingen?". Van belang is: het samenwerken van partijen en de afstemming van zaken over departementen heen. Ook andere rijksinspecties werken aan goed toezicht in een veranderende en steeds complexere samenleving waarin sprake is van toenemende digitalisering en privacyvraagstukken. Samenwerking van Belastingdienst met bijvoorbeeld politie en andere overheidsorganen is zeer actueel, waarbij de AVG uitwisseling van gegevens bemoeilijkt. Wat is op de langere termijn de impact van dit soort ontwikkelingen op de organisatie? In het Programma 'Innovatie Toezicht' van de Inspectieraad wordt de komende jaren de vernieuwing in het toezicht van de rijksinspecties en andere toezichthouders gestimuleerd. We willen daarom een kijkje in de keuken van een andere toezichthouder bieden. Hoe kijkt die aan tegen samenwerking? Welke problemen doemen hierbij op? Wat voor oplossingen zijn er?

Maatschappelijke context: duurzaam, robuust, lange termijn

De fijnmazigheid en complexiteit van de Nederlandse wet- en regelgeving nemen toe door de behoefte van de overheid en politiek om in te spelen op maatschappelijke veranderingen en daarop ook wet- en regelgeving aan te passen. Het belastingsysteem wordt hierdoor erg complex en moeilijk uitvoerbaar, met name wat betreft de ICT-systemen. Doordat het systeem moeilijker te begrijpen wordt, dreigt de kloof tussen wetgever en burger groter te worden. Hoe maken we ons fiscale stelsel wendbaar en tegelijkertijd duurzaam?

Kortom, ook op dit symposium zullen we veranderingen in toezicht belichten, maar dan vanuit andere keukens.

Studiereis VHMF-afdeling Limburg

door Dennis Greven en Tom Ringens

Een studiereis naar het Europese Hof van Justitie stond al langer op het verlanglijstje van de VHMF-afdeling Limburg. Eenmaal zover, vertrok een afvaardiging van 15 collega's van de Belastingdienst Kantoor Buitenland en Belastingdienst Maastricht richting Luxemburg. Na aankomst aldaar werd onder leiding van een Nederlandstalige gids de stadskern van Luxemburg verkend. De avond werd voortgezet met een gezamenlijk diner en afgesloten onder het genot van een lokale (alcoholische) versnapering. De volgende ochtend vertrok de groep richting Kirchberg; een stadsdeel van Luxemburg waar enkele instellingen van de Europese Unie zijn gevestigd, zoals delen van de Europese Commissie, het secretariaat van het Europees parlement, de Europese Investeringsbank en natuurlijk het doel van de studiereis, het Europese Hof van Justitie.

De omvang en de entourage van het gebouw van het Europese Hof van Justitie wekte reeds het nodige ontzag en de securitycheck droeg daar ook nog eens aan bij. Bij binnenkomst werden we welkom geheten door onze Kroatische gastvrouw. Zij bracht ons naar een lokaal waar een Belgische persvoorlichter de aanhangige zaak kort uiteenzette. Vervolgens begeleidde de gastvrouw ons richting de rechtszaal. Daar vond, voor een kamer van vijf rechters en de advocaat generaal, de mondelinge behandeling plaats van de Griekse zaak 'Hellenic Shipyards AE' (C-664/17). De aan het Hof voorgelegde prejudiciële vraag ging over de

uitleg van artikel 1 van Richtlijn 98/50/EG; of er in deze zaak sprake was van een overgang van een "economische eenheid". Deze vraag was van belang voor de rechten van de medewerkers van de inmiddels geliquideerde verkrijger van de betreffende "economische eenheid". Partijen procedeerden in het Grieks, terwijl de leden van het Hof in de Franse taal de zitting leidden. De zitting werd dan ook in 10 talen simultaan vertaald, waaronder gelukkig in het Nederlands en in het Engels.

Na afloop van de zitting werd een rondleiding geboden door de rest van het gebouw. Vervolgens kregen we een presentatie over de werkwijze van het Hof. Hierbij werd onder andere uitgelegd dat de kamer van 5 rechters het gros van de zaken behandelt. Een leuk detail hierbij is dat de voorzitter van de 5 rechters die we tijdens ons bezoek in actie hebben gezien, een Nederlandse magistraat is (A. Prechal). Als afsluiter mochten we nog de grote zaal betreden voor een groepsfoto. In deze grote zaal bestaat zelfs de mogelijkheid om de zitting in 24 procestalen te vertalen. Gezien het feit dat deze 24 talen 552 mogelijke taalcombinaties oplevert, is het niet verwonderlijk dat ongeveer 900 van de circa 2.200 medewerkers van het Hof van Justitie werkzaam zijn als vertaler of tolk. Onder de indruk van de gang van zaken en de grandeur van het gebouw zijn we huiswaarts gekeerd.

Een eerste kennismaking met de WNRA Impressie van vijf informatiebijeenkomsten

door Jacques Dijkgraaf

Zoals aangekondigd in de WNRA special van Informatief, die in de zomer van 2019 het licht zag, mocht ik in de afgelopen maanden september en oktober vijf keer een introductie verzorgen over de inhoud en betekenis van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA).

De aftrap werd gegeven in Tilburg voor de leden en belangstellenden uit de zuidelijke provincies. We waren te gast in de nieuwe bibliotheek in Tilburg de Lochal, gevestigd in de oude werkplaats voor de locomotieven vlak achter het station in Tilburg.

Daarna volgden De Knoop in Utrecht, Grote Onderneming op de Kop van Zuid in Rotterdam, De Knip in Amsterdam en tenslotte het Hanzegebouw in Zwolle.

In mijn introductie heb ik eerst een korte schets gegeven van de moeizame totstandkoming van deze wet (wetsvoorstel ingediend in 2008 en geruime tijd later, op 28 maart 2017, in het Staatsblad) en over de juridische gevolgen. Daarnaast heb ik verteld over de inhoudelijke afspraken in de nieuwe cao Rijk, die tot juli 2020 van kracht is.

Vervolgens ben ik met de aanwezigen in gesprek gegaan over de vraag wat de belastingambtenaar nu in de praktijk merkt van deze nieuwe wet. Ik heb geschetst dat het verdwijnen van het (bestuursrechtelijk) besluit als ankerpunt voor alle (interne) geschilprocedures in mijn ogen de belangrijkste verandering is.

Tot 1 januari 2020 is/was het heel overzichtelijk hoe een ambtenaar een geschil met zijn werkgever aanhangig moet maken. Zodra de betrokkene een besluit ontvangt waar hij het niet mee eens is kan hij zijn onvrede met een brief kenbaar maken.

Bovendien staat er in dat besluit ook nog het adres waar je de brief naar toe moet sturen. Aldus is een besluit in het bestuursrecht per definitie (in potentie) de start van een procedure. Vanaf 1 januari 2020 worden dergelijke schriftelijke besluiten niet meer verstuurd.

In geval van onvrede over de gang van zaken binnen de arbeidsrelatie zal de belastingambtenaar voortaan zelf de volgende vragen moeten beantwoorden:

- Hoe vertaal ik mijn onvrede in juridische termen, anders gezegd over welke normschending maak ik mij boos?
- Wat moet de werkgever doen om die normschending ongedaan te maken, ofwel welk resultaat wil ik in een rechterlijke procedure behalen?
- Bij welke rechter moet ik mijn vordering indienen
- Welk processtuk moet ik hiervoor opstellen?
- Wat zijn de financiële risico's die ik daarbij loop?

Aan de hand van door mij opgestelde casuïstiek ben ik met de aanwezigen in gesprek gegaan over deze vragen. Dus wat doe je als je niet tevreden bent over de hoogte van je loon, of als jouw verzoek om voortaan in deeltijd te mogen werken niet wordt gehonoreerd?

Tijdens alle vijf de bijeenkomsten werd zeer actief deelgenomen aan dit gesprek en iedere keer bleek opnieuw dat het best lastig is gevoelens van boosheid of onterechte behandeling te vertalen in juridische termen.

Samen met het bestuur van de VHM gaan we in het komende jaar dan ook hard aan de slag hier handvatten voor te bieden.

VHMF-seniorendag 2019

door Hans Swinkels en Paul Tekstra

Op verzoek van het bestuur organiseerden Hans Swinkels en Paul Tekstra, inmiddels voor de zevende keer, op 3 september jl. een VHMF senioren-dag. Hieraan konden naast post-actieven ook leden vanaf zestig jaar deelnemen. Met 96 deelnemers lag de opkomst in de lijn van voorgaande seniorendagen.

Deze dag speelde zich af in het 'groene hart' van Holland. We maakten een vaartocht vanuit Alphen aan den Rijn over het Braassemermeer en de Kagerplassen.

Vooraf was er voor de deelnemers een ontvangst met koffie en gebak in het parkrestaurant van vogelpark Avifauna. Na een welkomsttoespraakje door VHMF-voorzitter Jurjen Glazenburg, scheepste het gezelschap zich rond 11.30 uur in op de salonboot de 'Purperreiger' voor een ruim vier uur durende rondvaart. Onderweg werd door de kapitein uitleg gegeven over plaatsen en objecten die we passeerden. Ook de inwendige mens is niet overgeslagen. Aan boord werd een royaal buffet geserveerd en iedereen kon naar hartenlust consumeren. Het gezamenlijke deel van de dag werd afgesloten met een afscheidsborrel aan boord.

Na afloop van de tocht bestond de gelegenheid het vogelpark Avifauna te bezoeken, waarvan de meeste deelne-

mers, en sommige zelfs tot na sluitingstijd, gebruik hebben gemaakt.

Het belangrijkste doel van een senioren-dag is vanuit de VHMF de post-actieve leden periodiek een passende gelegenheid te bieden elkaar weer te ontmoeten en samen herinneringen op te halen. Door de vele helaas vaak negatieve berichten over de Belastingdienst ontbraken de actuele ontwikkelingen binnen de dienst niet in de onderlinge gesprekken.

Terugkijkend op deze senioren-dag kan van een geslaagd en onderhoudend evenement gesproken worden, dat in 2021 herhaald mag worden.

Hoe staat het met de Wnra?

door Dennis Baegen

Hoewel al weer enige tijd geleden wijzen wij er op dat de eerste privaatrechtelijke cao-Rijk op 26 september 2019 is getekend. Hiermee is een grote stap gezet in het traject van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) bij de sector Rijk. Door deze wet vallen wij per 1 januari 2020 onder het private arbeidsrecht, zoals het Burgerlijk Wetboek.

De cao vervangt de rijksbrede arbeidsvoorwaardelijke regelingen, zoals het ARAR en de BBRA, die vervallen omdat de Wnra ingaat. Deze regelingen zijn waar mogelijk technisch omgezet in bepalingen in de cao, volgens de uitgangspunten en werkwijze zoals afgesproken in de Arbeidsvoorwaardenovereenkomst sector Rijk 2018-2020. Dit betekent dat de materiële arbeidsvoorwaarden van rijksambtenaren in beginsel gelijk blijven. Daarnaast zijn ook de andere afspraken uit die overeenkomst verwerkt in de cao. De leesbaarheid van de cao is er ten opzichte van de oude regelingen op vooruit gegaan. Met betrekking tot deze cao is er voor gekozen om een consultatieversie ter beschikking te stellen. Daar zijn, ook door leden van de VHMF, diverse opmerkingen over gemaakt. Die zijn allemaal besproken en in goed overleg verwerkt. Omdat er geen inhoudelijke wijzigingen zijn, anders dan dat vervallen is in verband met strijdigheid met het BW, heeft de VHMF er voor gekozen om geen ledenrapleging te houden.

De cao loopt tot 1 juli 2020, en dat wil zeggen dat de onderhandelingen voor de volgende cao naar verwachting in januari al zullen beginnen.

Naar aanleiding van het tekenen van de CAO is op de website van de CMHF onder andere het volgende gepubliceerd.

"De Wnra heeft een lange voorgeschiedenis", vertelt Kajsa Ollongren tijdens de bijeenkomst. "In 1980 werd het stakingsverbod voor ambtenaren opgeheven. Dat is het

startpunt geweest van het zogenaamde 'normaliseringsproces'. Sindsdien zijn de rechten van zowel ambtenaren als werknemers steeds meer gelijkgetrokken. Uiteindelijk is het mijn partijgenote Koser Kaya samen met Eddy van Hijum van het CDA geweest die vanuit de TK het initiatief hebben genomen om een wetsvoorstel in te dienen. Pas zeven jaar later - in 2017 - is het voorstel bekrachtigd. We kunnen hier werkelijk spreken van een mijlpaal: ambtenaren worden 'gewone' werknemers - niet langer worden zij eenzijdig aangesteld vanuit de overheid, maar krijgen zij ook een tweezijdige arbeidsovereenkomst. Sinds 2017 is veel werk verzet, de achtergrond hiervan is dat er in verband met de invoering veel andere wetten aangepast moeten worden. Daaronder vallen zo'n 50 rijksbrede regelingen die moesten worden omgezet in een privaatrechtelijke cao-tekst. De afgelopen 2,5 jaar hebben de bonden en het werkgeversteam Rijk hier gezamenlijk veel tijd en energie in gestoken. De cao die nu voor ons ligt, is daar het resultaat van. De sector Rijk is hierdoor in ieder geval goed voorbereid op de inwerkingtreding van de wet op 1/1/2020", aldus Ollongren.

Naast de ondertekening van de cao, is vandaag ook de website www.caorijk.nl met een symbolische druk op de knop gelanceerd. Op deze website is de digitale versie van de cao te vinden, en alle andere documenten die relevant zijn voor de cao.

Het werk is daarmee nog niet klaar. Zoals bekend is er ook nog departementaal het nodige aan rechtspositionele rechten en plichten afgesproken. Voor de Belastingdienst is dat het Personele uitvoeringsbeleid (PUB).

Met dezelfde uitgangspunten als de cao (alleen omzetten, geen strijdigheid met het BW), wordt op het moment van schrijven van dit artikel hard gewerkt om ook het PUB, zowel als de regelingen van het Kerndepartement te hertalen.

We zullen u op de hoogte houden van alle ontwikkelingen, maar aarzelt u niet om vragen te stellen. Dat kan zoals gebruikelijk naar het emailadres van de secretaris.

v.l.n.r. Jan Hut (CMHF), Jorick de Bruin (CNV), minister Ollongren, Marco Ouweland (FNV) en Marianne Wendt (AC).

Bezoek van Finanzamt Offenbach am Main II bij VHMF-afdeling Noord-Holland

door Gesa Güldensupp, DStG-Ortsverband Offenbach am Main

“Op 19 september ontvingen de afdeling Noord-Holland en het hoofdbestuur van de VHMF en de Belastingdienst/Amsterdam een groep collega’s van het Duitse Finanzamt Offenbach am Main II. De bezoekers kregen een voorlichting van Nederlandse collega’s Joost Engelmoer en Carla van Rijn over Horizontaal Toezicht en de Nederlandse aanpak van Carousselfraude. Het was, zowel voor de Duitse als de Nederlandse collega’s een leerzame middag, waarbij duidelijk werd dat je gelijke doelen op verschillende wijzen kunt pogen te bereiken. Het hoofdbestuur dankt Carla en Joost hartelijk voor hun presentaties organisator Ans van Opzeeland voor haar inzet en de Duitse collega’s voor hun bezoek en onderstaand verslag van het bezoek”

Liebe holländische Gewerkschaftskolleginnen/Kollegen,

nach den Ausflügen nach Berlin (2011), München (2013), Hamburg (2015) und Dresden (2017) führte uns die diesjährige Studienfahrt in Euer schönes Amsterdam.

Nach unserer Ankunft am 18.09.2019 machten wir am späten Nachmittag noch eine Sight-Seeing-Tour durch das Rotlicht- und Altstadtviertel Amsterdams. Anschließend fand ein geselliges Beisammensein im Restaurant Van Puffelen statt, das für unsere Gruppe von 39 Leuten genügend Platz in einem schönen Ambiente direkt an der Prinsengracht hatte.

Am 19.09.2019 folgten wir der Einladung der Niederländischen UFE-Mitgliedsgewerkschaft VHMF, die uns einen Besuch beim Belastingdienst Amsterdam D (=Finanzamt) Kingsfordweg 1, 1043 GN Amsterdam, ermöglichte.

Der Belastingdienst war mit der Metro gut zu erreichen. Bei Ankunft erhielten wir alle zunächst eine Zugangsberechtigung und wurden sodann von den Amsterdamer Kollegen in die Kantine/Cafeteria geführt, wo wir herzlichst mit Kaffee und Petits Fours begrüßt wurden. Schon beim Anblick der Cafeteria mit Ruheinseln wurde uns der Unterschied zu unserer Kantine bewusst. Durch das wunderschön gestaltete Ambiente der dortigen Kantine stellte sich sofort das Gefühl „chill and calm while you are standing here!“ ein.

Anschließend hatten die Amsterdamer Kollegen eine interessante Vortragsreihe über die Themen Umsatzsteuerkarussellbetrug und Horizontal Monitoring (Inleiding Carrousell fraude in de BTW / Horizontaal Toezicht in Nederland) organisiert. Vielen Dank an Carla van Rijn von der FIOD/Holländischen Steuerfahndung und Herrn Joost Engelmoer, die sich bereitwillig unseren Fragen stellten und diese beantworten.

Ein kleiner Film zeigte uns dann „die Büroräume“ der Amsterdamer Finanzbeamten. Fester Arbeitsplatz / geschlossene Büroräume - Fehlanzeige. Jeder holländische Kollege muss sich bei Arbeitsbeginn seinen Laptop aus seinem Schließfach holen und sich im Anschluss einen freien Arbeitsplatz suchen. Besprechungsräume stehen zur Verfügung ebenso wie Ruheräume und Chillout-Zonen. Papierakten haben wir keine gesehen. Es wird mit elektronischer Akte gearbeitet und man ist uns im Amsterdamer Finanzamt technisch um Einiges voraus.

Danach begleiteten uns die Amsterdamer Gewerkschaftskollegen in die Bekeerde Suster, einem Bierlokal in der Amsterdamer Innenstadt, in dem das Bier selbst gebraut wird. Wir wurden auf Bier und Käse eingeladen und hatten Zeit, nette Gespräche untereinander zu führen.

Auf diesem Wege möchten wir uns ganz herzlich bei Ans van Opzeeland, Jurjen Glazenburg, Erik Rutten und all den anderen bedanken, die diesen wunderschönen und interessanten Tag für uns gestaltet haben.

Wir würden uns sehr freuen über einen Gegenbesuch freuen.

